

Bankarski i Platni Autoritet Kosova

Shodno odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2001/35 donete 22. decembra 2001.god., O penzijama na Kosovu,

U cilju izvršenja člana 1. Uredbe UNMIK-a br. 2001/35, ("Uredbe o penzijama") o definiciji Penzije utvrđene nadoknade i Penzije utvrđenog doprinosa i člana 21. iste Uredbe o penzijama,

Upravni odbor Banakarskog i Platnog Autoriteta Kosova (BPK), na sastanku održanom 23 oktobra 2002. god. usvojio je sledeće:

Pravilo br. 18 o Dopunskim individualnim penzijama

Član 1

Polje rada i svrha ovog pravila

1.1 Polje rada

Ovo pravilo primenjuje se kod Penzionih provajdera koji finansiraju Dopunske individualne penzije.

1.2 Svrha pravila

Ovo pravilo utvrđuje propise za određivanje penzija koje mogu biti obezbeđene od strane penzionih provajdera, u cilju osiguravanja da su njihovi ugovori o penzijama održivi, dostupni i pravični.

Član 2

Opšte napomene

2.1 Definicije

Svi termini korišćeni u ovom pravilu definisani su i navedeni u Uredbi o penzijama i/ili kao što je dalje definisano u ovom pravilu.

"Statističke pretpostavke" označavaju komplet finansijske i demografske procene koje su korišćene za obračun doprinosa potrebnog za finansiranje penzionih nadoknada kod ugovora o penzijama utvrđene nadoknade. Ove pretpostavke obuhvataju između ostalog kamatnu stopu, ekonomski porast, stopu mortaliteta, stopu invaliditeta, stopu zaključivanja, stopu porasta ili promene plata u celokupnoj kulturnoj nadoknadi.

"Invalidska penzija" označava podobnost za početak penzije nadoknade pre napunjene 65-e godine za članove koji boluju od ograničenog invaliditeta definisanog od strane SPGS ili primenljivih uredba na Kosovu koje obezbeđuju pravo na invalidsku penziju.

“Odložena penzija” označava penzionu nadoknadu na koju je član fonda stekao pravo nakon njegovog/njenog završavanja radnog odnosa do kojeg je došlo pre životnog doba za penzionisanje ali čiji početak je odložen do dana kad on/ona dostigne normalnu životnu dob za penzionisanje.

“Ranija penziona nadoknada” označava odredbu u propisima o penzijama koja omogućava članu fonda koji se penzionira pre normalnog životnog doba za penziju da započne njegovu/njenu penziju. Ranija penziona nadoknada ne može početi pre 60-e godine starosti ili nakon 35 godina službe.

Član 3 **Penziona nadoknada**

3.1 Penzije utvrđene nadoknade penzionih provajdera (Kompanije životnog osiguranja)

a) Osnove za određivanje penziona nadoknade. Uopšteno, Pravila o penzijama obezbeđuju fiksni ili odredljivi iznos penziona nadoknade. Pravila o penzijama moraju jasno opisati i utvrditi iznose penziona nadoknade u tabeli nadoknade koja je zasnovana na statističkim pretpostavkama koje uzimaju u obzir sledeće elemente:

1. Iznos željenih doprinosa.
2. Broj godina ili meseci za plaćanje doprinosa.
3. Godine člana fonda.
4. Tabela mortaliteta ili korišćena stopa.
5. Garantovana ili ako je ostvarljivo, preuzeta kamatna stopa.
6. Korišćeni metod označavanja i indeks napomena, ako postoji.

b) Stečeno pravo na penzionu nadoknadu. “Stečeno pravo” je definisano članom 1. Uredbe o penzijama i pravilom br. 13 ovih pravila. Sva pravila o penzijama koja su predočena za penzije utvrđene nadoknade uključuje tabelu penziona nadoknade koja pripada određenim periodima učešća. Iznos penziona nadoknade od kraja određenog perioda je “stečena” za člana fonda. Iznos tako “stečen” može se smanjiti samo iznosom takse koju je odredio penzioni provajder ako su ispunjeni sledeći zahtevi:

1. Iznos takve takse je određen u pravilima o penzijama.
2. Član fonda “prenosi” svoje stečeno pravo.
3. Takse su promenjene i sakupljene od strane penzionog provajdera u skladu sa odredbama člana 3 b) pravila br. 16 ovih pravila.

c) Smanjivanje, suspenzija ili obustava nadoknade. Pravila o penzijama moraju predvideti mogućnost da se članu fonda smanji, suspenduje ili obustavi nadoknada i jasno naglasiti metodologiju regulisanja penziona nadoknade u slučaju da dodje do bilo kojih od ovih situacija. Isto tako će odrediti pravo članu fonda da prenese svoje stečeno pravo na drugi penzioni program.

d) Ranija penziona nadoknada. Ako je obuhvaćena kao nadoknada u pravilima o penzijama, iznos penzije za člana fonda koji je izabrao da se penzioniše pre normalnog životnog doba za penzionisanje smanjen je preciziranim procentom ili stopom za svaki broj godina koliko još ostaje do dostizanja 65 godina obezbeđujući da iznos penzije nadoknade nije manji stečenog prava člana fonda kako je određeno u tabeli nadoknade koja je uključena ili čini deo pravila o penzijama.

e) Invalidska penziona nadoknada. Ako je obuhvaćena kao nadoknada u pravilima o penzijama, iznos penzije ograničenog invaliditeta mora biti fiksni iznos ili iznos koji je određen ili označen da obuhvata usaglašavanje sa promenama u troškovima života. Invalidska penzija isplaćivaće se do prethodnog datuma kada se invaliditet završava ili do 65-e godine kada se član fonda imenuje za svoju normalnu penziju.

f) Porodična penzija. Ako član fonda koji je oženjen/udata umre pre normalnog životnog doba za penzionisanje njegova/njena penzija je otplaćena. Penziona nadoknada obračuna kao da se on/ona penzionisao/la u normalnom životnom dobu za penzionisanje postaje odložena penziona nadoknada njegovom/njenom supružniku. Pravila o penzijama mogu obezbediti i druge oblike porodične penzije.

g) Isplate korisnicima. Ako član fonda umre pre normalnog životnog doba za penzionisanje, ali nema supružnika, njegovo/njeno stečeno pravo isplatiće se njegovom/njenom imenovanom korisniku. Pravila o penzijama predviđaju način i procedure za obavljanje isplata nadoknada korisnicima.

h) Isplata penzije nadoknade. Penzije će se isplaćivati na mesečnoj osnovi kako je utvrđeno ili određeno u skladu sa tabelom nadoknade koja je uključena ili čini deo pravila o penzijama.

i) Odložena penziona nadoknada. Član fonda čiji radni odnos je završen ima pravo da odustane od svojih stečenih prava preko odložene penzije. Isplata penzija može početi samo po želji člana fonda kada se napune godine za raniju penziju, ako je ima, ili kada član fonda napuni 65 godina. Ako pojedinac koji ima odloženu penziju umre pre primanja penzije, odložena penziona nadoknada isplaćivaće se u skladu sa pravilima o penzijama poštujući pravo članova fonda u slučaju smrti.

j) Razmaci od jedne godine službe biće obračunati na proporcionalnim osnovama u određivanju penzionih nadoknada i doprinosa.

k) Odeljenje BPK za nadzor osiguranja može propisati pravila koja su primenljiva kod kompanija životnog osiguranja koje nude Dopunske individualne penzije čineći tako da ta pravila nisu protivurečna ovom pravilu.

3.2 Penzije utvrđenog doprinosa (Svi penzioni provajderi)

a) Osnove u određivanju penzione nadoknade. Uopšteno, pravila o penzijama obezbediće da penziona nadoknada bude količina sredstava, stavljena na individualni račun člana fonda od datuma poslednje procene koja prethodi mesecu kada počinje isplata penzije, izračunata i određena u skladu sa pravilom br. 7 ovih pravila. Količinu sredstava na individualnom računu člana fonda čini:

1. Ukupan doprinos ostvaren od strane člana fonda tokom njegovog ili njenog celokupnog perioda davanja doprinosa, plus
2. Vraćano ulaganje dodeljeno ukupnoj sumi opisano gore u stavci 1.

b) Iznos mesečne penzione nadoknade. Penzioni fond će sklopiti anuitetski ugovor sa kompanijom za životno osiguranje, u skladu sa pravilom br. 11 ovih pravila, kako bi isplatio mesečne penzije. Iznos mesečne penzije određen je na osnovu količine sredstava na individualnom računu člana fonda od datuma penzionisanja, godina penzionera i izabrane opcije ugovora. Pravilo br. 11 primenjuje se kod isplate penzija članovima fonda kod Fondova penzija utvrđenog doprinosa.

c) Stečeno pravo. "Stečeno pravo" je definisano članom 1. Uredbe o penzijama i pravilom br. 13 ovih pravila. "Stečeno pravo" člana fonda kod penzija utvrđenog doprinosa je jednaka količini sredstava stavljenoj na individualni račun od datuma poslednje procene. Iznos stečenog prava može se smanjiti samo u skladu sa članom 3 b) pravila br. 16 ovih pravila.

d) Ranija penziona nadoknada. Ako je obuhvaćena kao nadoknada u pravilima o penzijama, član fonda koji izabere da se penzioniše pre normalnog životnog doba za penzionisanje može započeti penziju. Količina sredstava na njegovom/njenom individualnom računu, koja sadrži stečeno pravo, od datuma poslednje procene koja prethodi mesecu njegovog/njenog ranijeg penzionisanja koristiće se za dobijanje anuiteta u skladu sa pravilom br. 11 ovih pravila.

e) Invalidska penziona nadoknada. Ako je obuhvaćena kao nadoknada u pravilima o penzijama, iznos penzije ograničenog invaliditeta mora biti fiksni iznos ili iznos koji je određen ili označen da obuhvata usaglašavanje sa promenama u troškovima života. Invalidska penzija isplaćivaće se do najranijeg datuma kada se invaliditet završava ili do 65-e godine kada se član fonda imenuje za svoju normalnu penziju.

f) Porodična penzija. Ako član fonda koji je oženjen/udata umre pre normalnog životnog doba za penzionisanje njegova/njena penziona nadoknada, jednaka stečenom pravu odraženom na individualni račun od datuma poslednje procene koja je prethodila smrti odvojena je kao odložena penziona nadoknada za njegovog/njenog supružnika.

g) Isplata penzija. Penzije će se isplaćivati na mesečnoj osnovi preko direktnog anuitetskog ugovora sklopljenog od strane Penzionog fonda kako je naređeno od strane člana fonda u skladu sa pravilom br. 11 ovih pravila.

j) Odložena penziona nadoknada. Član fonda čiji radni odnos je završen ima pravo da odustane od svojih stečenih prava preko odložene penzije. Isplata penzija može početi samo po želji člana fonda kada se napune godine za raniju penziju, ako je ima, ili kada član fonda napuni 65 godina. Ako pojedinac koji ima odloženu penziju umre pre primanja penzije, odložena penziona nadoknada isplaćivaće se u skladu sa pravilima o penzijama u slučaju smrti.

Član 4 Druga pravila BPK

4.1 Druga pravila BPK primenljiva kod penzionih provajdera

Odeljenje BPK za bankarski nadzor i/ili Odeljenje za nadzor osiguranja može propisati pravila, primenljiva kod banaka, finansijskih institucija i/ili kompanije životnog osiguranja koje nude Dopunske individualne penzije, u skladu sa ovim pravilom.

Član 5 Stupanje na snagu

Ovo pravilo će stupiti na snagu 23. oktobra 2002. god.

Generalni direktor